

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**MADEN TETKİK VE ARAMA
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
2012 YILI DENETİM RAPORU**

EYLÜL 2013

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

Bu rapor, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu uyarınca yurütölen dözzenlilik denetimi sonucu üst yönetici tarafından cevaplandırılmak üzere hazırlanmıŐtır.

İÇİNDEKİLER

MTA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAKKINDA BİLGİ.....	2
KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI.....	3
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU.....	4
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	5
DENETİM GÖRÜŞÜ	5
VURGULANACAK HUSUSLAR	6

MADEN TETKİK VE ARAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAKKINDA BİLGİ

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 14.06.1935 tarih ve 2804 sayılı Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü Kanunu ile kurulmuş, tüzel kişiliği haiz ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlar Bakanlığına bağlı bir Kurumdur. Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün teşkilatı; Genel Müdür ve dört Genel Müdür Yardımcısı, sekiz ana hizmet birimi, üç danışma ve denetim birimi, dört yardımcı hizmet birimi ve on iki (12) Bölge Müdürlüğünden oluşmaktadır. Ayrıca teşkilat yapısı içinde Kuruma özgü bir birim olan Yönetim Encümeni bulunmaktadır.

Bölge Müdürlüklerinin yönetimi; 1 Bölge Müdürü, 2 Bölge Müdür Yardımcısı, Planlama Koordinasyon, Jeoloji-Etüt, Sondaj-Hafriyat ve Makine İkmal olmak üzere 4 Başmühendislik ile Personel, İdari İşler, Muhasebe, Büro Satın Alma Servis Şefliklerinden oluşmaktadır.

Kurumun temel görevleri; Ülkemizin yer bilimleri ve madencilikle ilgili bilgi altyapısının üretilmesi, yeraltındaki maden potansiyelinin, kaynak/rezerv miktarının ortaya çıkarılması ve uzman eleman yetiştirilmesidir. Bu kapsamda MTA, jeoloji ve jeofizik haritaları, madene yönelik altyapı bilgileri, katı yakıt ve jeotermal enerji kaynak bilgileri, diri fay ve heyelan haritaları vb. temel yer bilim verilerini üreten ve bunları güncelleştiren; maden-jeotermal enerji yataklarının keşfi, kaynak/rezervlerinin ortaya çıkarılması, işletilmekte olan sahaların geliştirilmesi konusunda çalışmalar yapan bir Kurumdur.

MTA Genel Müdürlüğü arama ve araştırma çalışmalarını 2804 sayılı kuruluş Kanunu'na göre yürütmektedir. Ayrıca 3213 sayılı Maden Kanunu ve 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu ile Kuruma verilmiş görev ve yetkiler bulunmaktadır. MTA özellikle Bakanlık merkez teşkilatı ana hizmet birimlerinden Maden İşleri Genel Müdürlüğü ile koordineli çalışmaktadır.

MALİ YAPI VE MUHASEBE SİSTEMİ

Kurum, Genel Müdürlükte ve 12 Bölge Müdürlüğünde kurulu muhasebe birimleriyle ve Genel Müdürlükte 18 ve Bölge Müdürlüklerinde 12 olmak üzere toplam 30 harcama birimi ile mali iş ve işlemlerini yürütmektedir.

Özel Bütçeli MTA Genel Müdürlüğü, muhasebe işlemlerini “Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği”ne tabi olarak Say 2000i sistemi altında yürütmektedir. Bu bağlamda

Kurumun adı geçen yönetmeliğin 510 ve 514 maddelerinde sayılan defter, cetvel ve tabloları düzenlediği görülmektedir.

Yönetim ve Denetim Şekilleri ile Örgütlenmesi Hakkında Yönetmeliğin 7 nci maddesine göre Kurumun hesapları ile her türlü işlemleri, biri Bakanlık diğeri de Maliye Bakanlığınca her hesap yılı başında, birer yıl için tayin edilen iki denetçiden oluşan bir kurul tarafından incelenmekte ve denetlenmektedir.

Kurumda 5018 sayılı yasa uyarınca İç Denetim birimi kurulmuş olup halen 3 İç denetçi görev yapmaktadır. Kurumda ayrıca doğrudan Genel Müdüre bağlı, Genel Müdürün emri ve onayı üzerine teftiş, inceleme, soruşturma ve araştırma yapmak üzere Teftiş Kurulu bulunmaktadır. Teftiş Kuruluna ayrıca Kurumun amaçlarının daha iyi gerçekleşmesini sağlamak, mevzuat, plan ve programlara uygun çalışmasının temin etmek amacıyla gerektiğinde öneriler hazırlayıp Genel Müdüre sunma görevi verilmiştir.

Kurumda toplam 2.956 personel görev yapmaktadır. Bu personelin 2.302 (Bölgelerde 758) si memur, 654 (Bölgelerde 263) ü işçidir. Memur personelin 1.604 ü Teknik hizmetler sınıfında görev yapmaktadır. Kurumun 2012 yılı bütçe gideri toplamı 350.644.455.-TL dir.

KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

Sayıştay tarafından 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 8 inci maddesine dayanılarak hazırlanan "Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar" ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden;

- a) Birleştirilmiş veriler defteri.
- b) Geçici ve kesin mizan.
- c) Bilanço.
- ç) Belgeler;
 - 1) Kasa sayım tutanağı,
 - 2) Banka mevcudu tespit tutanağı,
 - 3) Alınan çekler sayım tutanağı,
 - 4) Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
 - 5) Teminat mektupları sayım tutanağı,
 - 6) Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
 - 7) Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.

d) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamındaki idarelerin bütçe uygulama sonuçlarına ait tabloları;

- 1) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- 2) Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- e) Faaliyet sonuçları tablosu veya gelir tablosu.

denetime sunulmuş ve denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi Kanunu'nun 8 ve 11 inci maddeleri ile 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 7 ve 8 inci maddeleri hükümlerine göre, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

DENETİM GÖRÜŞÜ

Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü 2012 yılına ilişkin yukarıda belirtilen mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği; gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinin kanun ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olduğu kanaatine varılmıştır.

VURGULANACAK HUSUSLAR

Görüşümüzü etkilememekle beraber aşağıdaki hususun belirtilmesine gerek görülmüştür.

-Kurumun Teftiş Kurulu Yönetmeliğinde yapılan değişiklikle, maddede sayılan şartları haiz Kurum personelinin doğrudan Kurum Teftiş Kuruluna müfettiş olarak atanması imkanı getirilmiştir. Denetim faaliyetinin, meslek içi eğitimden geçmiş, genel denetim tekniklerini ve soruşturma yöntemlerini bilen “Uzman” elemanlarca yapılması esastır. Denetim hizmetlerinin bu niteliği gereği, müfettişlik mesleğinin diğer idari görevlerden ayrı bir kariyer sistemi içinde icra edilmesi, güvence sağlanması ve bu sistemin korunmasını gerektirmektedir. Ayrıca Başbakanlığın 1993/12 sayılı Genelgesinde Müfettişlik mesleğinin kariyer niteliği ve Müfettişlik güvencesi vurgulanarak, özel kanunlarla getirilen istisnalar dışında, Teftiş Kurullarının kariyer yapısının özenle korunması gerektiği belirtilmiştir. Bu itibarla; özel kanunlarla getirilen istisnalar dışında, teftiş kurullarının kariyer yapısının özenle korunması gerekmektedir. Dolayısıyla yasal bir düzenleme ya da yasanın açıkça yetki vermesi dışında Yönetmelik ile belli hizmet süresi ve niteliği bulunan personelin doğrudan müfettiş olarak atanmasına imkan bulunmamaktadır.

Kamu idaresinin konuyla ilgili cevabında; “Teftiş Kurulu Yönetmeliğimize eklenen sözkonusu maddenin Danıştay 5. Dairesi'nin 16.05.2013 tarih ve 2013/550 Esas no'lu ilamıyla yürütülmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.” denilmiştir.